

Frederiksborg Valgmenighed

- den grundtvigske Valgmenighed i Nordsjælland

Årsberetning 2011

Januar.

Året startede med gudstjeneste og frokost den 2. januar. Det blev den første af årets en gudstjeneste, som alle har været præget af ro, højtidelighed og glæde. Den stemning opstår, fordi vi starter med indgangsbøn med Lars Thorkild Bjørns rolige stemme, Lars Linderods orgelmusik og Mie Lervad Thomsens gode prædikener. Også udgangsbønnen er god, idet vi sendes ud til vores daglige virke med ordene: "Giv mig din velsignelse til ret at opfylde mit kald og tage vare på mine jordiske sysler, til jeg atter må komme i dit hus."

Februar

I februar var der mange af vores medlemmer, der hørte Mie Lervad Thomsen og Poul Henning Bartholin i Frederiksborg Slotskirkes sognegård. Det var dejligt at komme tæt på vores præst, som sammen med sin mand fortalte om deres tid her i Hillerød. Det var et tidsbillede, ligeså meget som en beretning om deres eget liv. Det fik mange til at huske Mie og hendes tid i Hillerød, og der kom rigtig mange i kirke om søndagen. De, der blev til kaffen fik en stor oplevelse, da Lars Thorkild Bjørn fortalte om Grundtvigs sidste hustru, Asta, som levede 20 år efter Grundtvigs død. Hun kom til at betyde meget for grundtvigianismen og de første højskoler.

Marts

I marts måned havde vi årsmøde efter gudstjenesten den 6. marts.

Der blev udsendt referat af årsmødet.

Derefter havde vi en aften med cand.theol. Carsten Bach-Nielsen, som netop havde fået udgivet bogen: P.G. Lindhardt 1910 – 2010. Kirkehistoriker i en røverkule. Han formåede at få os til at forstå, hvorfor Danmark skælvende i 1950-erne. Det var os magtpåliggende, at få Carsten Bach-Nielsen til at komme, fordi han har samlet al den viden, som det kun er "os gamle", der kan huske. Jeg kun, fordi P.G. Lindhardt rystede min mormor så meget. Hun nægtede at gå i kirke hos en bestemt præst Helge Jessen Andersen, som havde sagt det samme før Lindhardt, endog skrevet det i Sorø Amtstidende. Men det fantastiske ved bogen er, at det ikke blot er en bog om fortiden. Når man læser den, får man hjælp til at opleve den rene kristendom. Han skriver: "Lindhardt havde i sit polemiske foredrag kun ét synspunkt, nemlig at religion og humanisme er noget bras-- og at der ikke gives noget alternativ--udover evangeliet, som ingen længere gider høre." Carsten Bach-Nielsen skriver: "Kirkens problem er spændingen mellem dens historie og dens budskab, hvormed det hele begyndte, og som stadig i forkyndelsen aktualiseres." Det er et spændingsfelt, som vi oplever i nutiden, hvor der er så meget, der står i vejen for vores lytten til evangeliet.

Vi havde også en udbytterig aften, hvor cand.theol. Birgit Berggrensson fortalte om Friedrich Schleiermachers bog: "Om religionen". Det var også en aften, hvor vi nød at få svært stof formidlet. Birgit gjorde et positivt indtryk på tilhørerne, som nød at lære valgmenighedens nye bestyrelsesmedlem at kende. Birgits dygtighed kom frem, da hun fortalte om sit samarbejde med Theodor Jørgensen. Birgit er dygtig både til tysk og teologi og formår i sin oversættelse at gøre svært tilgængeligt stof klart, hvilket allerede kommer de teologistuderende til gode.

April

Søndag den 3. april fejrede vi Erika Nederbys fødselsdag og havde menighedsmøde, hvor det blev vedtaget at Frederiksborg Valgmenighed skulle anmode biskoppen om at ordinere Birgit Berggrensson. Det blev vedtaget, og derefter fortalte Birgit om sine tanker om pilgrimsvandring.

I april prøvede vi som noget nyt at have et foredrag en lørdag eftermiddag. Det foregik på Grundtvigs Højskole. Dr. theol. og valgmenighedspræst i Vartov Niels Grønkjær prøvede, at få

Frederiksborg Valgmenighed

- den grundtvigske Valgmenighed i Nordsjælland

---

os til at forstå budskabet i sin nye bog: Den nye Gud. Det var en dejlig lys eftermiddag, hvor vi drak champagne og nød, at der var sol over parken. Nogle af tilhørerne gav udtryk for, at de gerne ville hjem og læse bogen, og så er vores formidlingsopgave løst. Vi vil jo gerne være det sted, hvor man har mulighed for at følge med i tidens strømninger. Mange mennesker har så mange opgaver i hverdagen, at de foretrækker at få en bog gennemgået af forfatteren selv, i stedet for at læse den. Dejligt, at vi fik Niels Grønkjær til at komme, mens bogen var dugfrisk.

Maj

4. maj med befrielsesgudstjeneste blev en smuk perle på den ubrudte kæde af aftener siden befrielsen i 1945.

Mie Lervad Thomsen holdt befrielsesgudstjenesten og tidligere kronikredaktør ved Kristeligt Dagblad Ove Sten Rasmussen talte over emnet: Fra besættelse til befrielse, oplevelser på sidelinjen. Det var måske ikke de store heltegerninger Sten fortalte om, men hele stemningen fra den tid blev fremtryllet, og lettelsen over befrielsen blev tydeliggjort ved Stens beretning om glæden ved ikke at være blevet dødelig såret, men kun ramt i foden hin dag i Grenå, hvor han var journalistelev.

Pilgrimsvandringen palmesøndag blev en god dag, hvor vi samledes i Ullerød kirke til sidst. Derimod kneb det med deltagerantallet anden pinsedag, men det er vist også blevet en meget stor dag med mange spændende tilbud, bl.a. friluftsgudstjeneste i Hillerød. Vi fortsætter den gode ide, og samarbejder stadig med Gribskov Pilgrim, så vores vandringer med vores pilgrimspræst Birgit Berggrenson kan blive kendte.

Ud i det blå med Lars Thokild Bjørn og Erling Kristiansen samt Ullerød Kirke var meget vellykket. Det blev en rigtig naturtur, da vi var ude at se på naturen langs den planlagte ring 5, som endnu er natur. Man tør slet ikke tænke på at vi måske får endnu en motorvej igennem Nordsjælland. Vi så Bastrup ruin, Ledøje Kirke, drak kaffe på Søfryd, og sluttede med aftensang i Udlejre Kirke.

Birgit Berggrenssons ordinering betød glæde både for hende og for Frederiksborg Valgmenighed, som nu har en pilgrimspræst, der er blevet ordineret ved en stor højtidlighed i Helsingør Domkirke. Ordineringen betyder, at Birgit Berggrenson nu må forrette nadveren ved en gudstjeneste, og der har allerede været brug for hende i nogle af stiftets kirker, hvor hun har været vikar. Birgit Berggrenson har været meget flittig, idet hun samtidig med, at hun var aktiv i erhvervslivet, læste teologi på universitetet, og selv om hun fik sin eksamen i en moden alder, er hun nu fuldt anerkendt som præst i Folkekirken.

September

Sommeren over samlede Frederiksborg Valgmenigheds præst på gode oplevelser. Det fik vi at høre ved prædiken den første søndag i september. Men Mies velfortjente sommerferie blev pludselig præget af den ulykkelige tragedie i Norge. Mie var i Norge for at besøge sin datter og oplevede Norge i de hårde dage efter ulykken på Utøya. Hun fortalte i sin prædiken om de stærke reaktioner i Norge. Efter gudstjenesten fortalte Lars Thorkild Bjørn om sangen: Kring-sat af fiender, som han havde et stærkt personligt forhold til.

Yderligere havde vi haft en pilgrimsvandring før gudstjenesten den første søndag i september, hvor der blev lagt vægt på prisningen af skaberværket. Det opfordrer bevægelsen Grøn Kirke til, at man gør hvert år i september. Så hvad er vel mere oplagt, end at gå en tur sammen i den smukke natur, vi har omkring Hillerød. Vi gik i Stenholt Indelukke og gjorde det, som biskop Kjeld Holm sammenfattende sagde ved Nordisk Pilgrimseminar i januar: "Hvor det tidligere var en vandring væk fra verden og ind i det hellige, er det i dag en udadvendt aktivitet. Det er ikke et spørgsmål om at komme væk fra verden, men om at gå ind i den og opleve skønheden i naturen og i selve vandringen. Opleve at den jord, vi går på, er hellig grund, ikke som noget urørligt, men som en forpligtigelse."

Frederiksborg Valgmenighed

- den grundtvigske Valgmenighed i Nordsjælland

Oktober

Den første søndag i oktober deltog provst Jørgen Christensen i gudstjenesten. Han holdt en god indsættelsestale for Birgit Bergrenson om det, at vi går forskellige veje i vort liv. Efter kaffen havde deltagerne en diskussion med idekortene fra Grundtvigsk Forum. Emnet var i år: Hvem har bolden? Alle spørgsmålene lagde op til samtale om ansvar, og det var et fint oplæg til de foredragsaftener, vi skulle have i efteråret.

Første foredrag i serien, Du må ikke slå ihjel blev holdt på Grundtvigs Højskole af formanden for Etisk Råd Jakob Birkler. Han fik os alle til at tænke på problematikken om, hvordan vi bedst hjælper døende. Han gjorde det gribende med personlig indlevelse. Det var dejligt, at højskoleeleverne hørte det. De var meget interesserede og stillede mange spørgsmål. Det var dejligt, at de viste så stor interesse for emnet, for det er jo de unge, der skal være med til at bestemme, hvordan vores sidste dage skal være. Ligeledes var det godt, at flere sygeplejersker deltog. En yderst vellykket aften i samarbejde med Grundtvigs Højskole.

November

Andet foredrag i serien: Du må ikke slå ihjel, blev holdt af Kristian Massey Møller. Han fortalte om, hvordan det er at være feltpræst i Afghanistan. Det blev en meget intens aften, idet en far til en udsendt soldat var med, så det var ikke abstrakt tale, men tale fra hjertet om virkeligheden. Alle deltagerne var meget begejstrede for at høre Kristian Massey Møller, hvilket blandt andet viste sig i, at de købte en bunke af hans bøger. Vi fik en indføling med problematikken, Danskere i krig, og det er jo godt at gøre sig tanker om det. Lige nu er det jo diskuteret meget, hvad præsternes opgave er blandt soldaterne. Vi er bange for at traumet fra anden verdenskrig skal gentage sig, hvor præsterne velsignede våben.

Tredje foredrag blev holdt af Johannes Væрге. Det var måske ikke helt om livets fysiske afslutning her på jorden. Men mere om livet efter døden. I dag, hvor så mange præster siger: Livet er her og nu. Dommen er her og nu. Det evige liv er her og nu, da er det godt også at høre en anden opfattelse. Så trænger man til en anden opfattelse eller trøst, kan man roligt læse Johannes Værges bøger.

Den sidst udkomne hedder: Det betroede menneske. Opgør med en forvreden kristendom. 2011.

Fjerde foredrag blev holdt af Jens Ole Nielsen fra Hvidovre hospital. Han talte om vores frygt for døden resulterer i en uværdig overbehandling. Han har i alle de år, hvor han har arbejdet med unge, der stod over for døden, fordi de var hiv smittede, haft problemet inde på livet. Han har selv i sin forskning været med til at forlænge livet for mange, men han sagde også til os, at i nogle tilfælde må en patient og de pårørende forstå, at håbet er urealistisk, og at vi skal lære at koncentrere os om, at den sidste tid bliver smuk, i stedet for en hektisk kamp mod det uundgåelige.

Året sidste foredrag blev holdt af Poul Henning Bartholin.

Hans foredrag hed: Hvis dette er et menneske- om agtelse, værdighed og menneskelighed. Inspirationen til foredraget har Poul Henning fået ved læsningen af Primo Levis bog: Hvis dette er et menneske. Så megen ondskab, som der kom frem under anden verdenskrig, må have en modsætning. Poul Henning talte om det liv, vi i dag lever i en udspændthed mellem lidelser og glæder. Foredraget var så smukt komponeret, så foredragssalen på Grundtvigs Højskole var helt stille, trods de mange tilhørere. Det blev et foredrag, der gav os livsmod. Tak for det.

December

Pilgrimsvandringen som skulle være oplæg til julen, blev ikke så stemningsmættet, som vi havde ventet, for det regnede meget kraftigt, men heldigvis kunne turen afbrydes på halvvejen, idet alle var enige om, at det var bedst at tage toget hjem fra Store Gribso, mens alle

Frederiksborg Valgmenighed

- den grundtvigske Valgmenighed i Nordsjælland

---

havde varmen fra gløggen i sig. Det skal være en glæde at vandre, ikke en bodsvandring, som vi læste om i Kristin Laurensdatter og andre steder.

Frederiksborg Valgmenighed er medlem af Grundtvigsk Forum. Da vi nu er den eneste kreds i Nordsjælland, synes vi, at det er godt at vide lidt om det arbejde, der bliver udført. Vi havde fået lederen af Grundtvigsk Forum, Hans Grishauge til at komme og fortælle om sit arbejde, den 11. november. Det var jo Mortens aften, derfor spiste vi sammen, inden vi hørte om alt det, der foregår i Vartov og ud over hele landet.

Det skal også nævnes at Frederiksborg Valgmenighed blev repræsenteret af Birgit og Reinhard Längerich ved Grundtvigsk Forums årsmøde i oktober, hvor mødet blev afholdt i Flensborg.

De sjællandske valgmenigheder holdt efterårsmødet i Ubberup. Her var vi repræsenteret af Birgit Berggrensson og Ida-lykke Bang, på den måde kan vi holde kontakten ved lige med de andre grundtvigske valgmenigheder

Meditation med musik er der mulighed for.

På Frederiksværksgade er der et kapel, som bruges til begravelser. Der er imidlertid kommet andre arrangementer i rummet, da Byens Hjerte arrangerer forskelligt der. Byens Hjerte er et samarbejde mellem Frederiksborg Slot, Frederiksborg Slotskirke, Hillerød Kunstforening og Slotsbio.

Det er ikke uhyggeligt at være i rummet, når der er meditation med Lars Bisgaard. Nye er velkomne og kan med fordel starte den første fredag i hver måned kl. 8.30 til 9.30 Oplysninger kan fås hos Ida-Lykke Bang, og der kan læses om meditationstilbuddet på

www.frederiksborgvalgmenighed.dk.

Vores hjemmeside bliver mere og mere udbygget. Der står om kommende aktiviteter, men der er nu også oprettet et arkiv, så man kan læse om meget af det, der er foregået i de sidste par år.

Vi har i år mistet et medlem, fordi Inger Oxe døde i januar måned. Det blev en smuk begravelse og et dejlig mindesamvær for familie og venner i konfirmandlokalet. Ære være hendes minde.

Vi har i det forløbne år gjort meget, for at Frederiksborg Valgmenighed skal blive kendt. Vi har udsendt nyhedsmails, og pressemeddelelser til bladene, som har været flinke til at skrive om vores aktiviteter. Men den bedste måde at få Frederiksborg Valgmenighed til at fortsætte er:

Fortæl om de mange tilbud. Tag venner og bekendte med. Så bliver her endnu mere grundtvigsk at være. Hvad det vil sige, kan vi passende diskutere, når vi mødes, for grundtvigianere elsker at diskutere.

Ida-lykke Bang